

doğada bu ay

Fesçitarağına
çiğ, çobantarağı,
karağan, pukiç ya
da tarakotu da
denir.

Roger Butterfield

Fesçitarakları

Sıcakların iyice arttığı bu ay dikenleri incelemek için çok uygun bir zaman. Peygamberçiçekleri, çakırdikenleri, kengerler "Bakın biz de buradayız, hem de en az diğer bitkiler kadar gösterişliyiz" der gibiler. Bu dikenlerin en dikkat çekici olanlarından biri fesçitarakları. Uzun boyları ve oval biçimli çiçek başlarıyla hemen fark ediliyorlar.

Juergen Mandelsdorf

Fesçitarağının çiçekleri mor, pembe ya da lavanta rengindedir. İlk olarak çiçek başının orta bölümündeki çiçekler gelişir.

Fesçitaraklarını, İstanbul'dan Erzurum'a, Tokat'tan Kahramanmaraş'a ülkemizin birçok bölgesinde görebilirsiniz. Bu bitkiler genellikle açık ve güneşli alanlarda gelişirler. Yol kenarlarında, sulama kanallarının ve derelerin kıyılarında, otlaklarda ve tarlaların çevrelerinde gelişirler.

Bir fesçitarağının çiçekbaşındaki yüzlerce küçük çiçek bulunur.

Zoltan Györi

Fesçitarağının tohumları saka gibi kuşlar için kışın önemli bir besin kaynağıdır. Kuş gözlemciliğinin yaygın olduğu ülkelerde doğaseverler bahçelerine bu bitkiyi dikerler. Böylece tohumla beslenen kuşların bahçelerine gelmelerini sağlarlar.

Kenneth John Brown

Fesçitarağının ömrü birkaç yıldır. İlk yıl toprağa yakın yaprakları gelişir. Bu yapraklar epeyce büyüktür. Bu nedenle geniş bir alanı kaplarlar. İkinci yıl gövde uzamaya başlar. Bu gövdenin boyu birkaç metreye ulaşır. Ardından oval biçimli ve dikenli çiçek başları gelişir. Daha sonra da haziran ve eylül ayları arasında çiçek açarlar. Her çiçek başında yüzlerce küçük çiçek oluşur. İlk olarak çiçek başının orta bölümündeki çiçekler açar. Zamanla daha yukarıdaki ve aşağıdaki çiçekler de açar. Fesçitarağının çiçekleri solarken tohumları gelişmeye başlar. Bu tohumlar çok uzağa yayılmaz ve ana bitkinin yakınında yeni bitkiler gelişmeye başlar.

Fesçitarakları eskiden kumaşları, özellikle de yünü temizlemek amacıyla tekstilciler tarafından tarak olarak kullanılırdı. Ancak çok kırılğan olması nedeniyle günümüzde bu amaçla kullanılmıyor. Yine de yün eğirirken ya da kumaş dokurken hâlâ fesçitarağı kullanan insanlar var.

Burcu Meltem Arık
burcu.arik@gmail.com